

«Η Λύρα (ωδές)», Ανδρέας Κάλβος

schooltime.gr: ποίηση

Περιεχόμενα

Άρθρα

Η Λύρα/Πρόλογος	1
Ο φιλόπατρις	2
Εις Δόξαν	6
Εις Θάνατον	10
Εις τον Ιερόν Λόχον	16
Εις Μούσας	18
Εις Χίον	23
Εις Πάργαν	27
Εις Αγαρηνούς	30
Εις Ελευθερίαν	34
Ο Ωκεανός	36

Παραπομπές

Πηγές άρθρων και Συνεισφέροντες	43

Άδειες Άρθρου

Άδεια	44

Η Λύρα/Πρόλογος

Πρόλογος

Συγγραφέας: Ανδρέας

Κάλβος

Από τη συλλογή «Η Λύρα»

Ο φιλόπατρις→

Ὅσσα δὲ μὴ πεφίληκε
Ζεὺς, ἀτύζονται βοᾶν.
Πιερίδων αἶοντα,
Γᾶν τε καὶ πόντον κατ' ἀμαμιάκετον.

(Πινδ. Πυθ. α'.)

Πολυτέκνου θεάς, ὦ Μνημοσύνης
θρέμματα περωτά, χαρὰὶ τοῦ ἀνθρώπου,
καὶ τῶν μακάρων Ὀλυμπίων ἀείμνηστα
κ' εὐτυχῆ δῶρα· ἐπὶ τᾶ νῶτα ἀκάμαντα
τῶν ζεφύρων, πετάξατε ταχέως. [5]
Ἐσᾶς προσμένει ἡ γῆ μου· ἐκεῖ τὰ σφάγια,
καὶ τ' ἄνθη ἐκεῖ πλουτίζουσι, καὶ ἡ σμύρνα,
χιλίους ναούς· τοὺς ἔκτισαν ἀνίκητα
τῆς ἱερᾶς Ἐλευθερίας τὰ χέρια.
Ἦλθεν ἡ ποθητὴ ὥρα· στολίζουσι [10]
τὴν κεφαλὴν σεβάσμιον τῆς Ἑλλάδος
ἡ δάφναι, φύλλα ἀμάραντα θριάμβων·
καὶ σείς χρυσᾶ, σείς ἀμβροσίοδμα ρόδα
τοῦ παραδείσου ἑλικωνίου, συμπλέξατε
σήμερον τὸν ἀγνὸν στέφανον· μόνη, [15]
ἀμάργαρος, δλόγυμνος, αὐτάγγελτος,
τὸ καθαρὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει
ἡ Ἄρετή· ἀλλ' ἂν ἡ Πιερίδες
τὴν λαμπρὰν τῆς χαρίσωσιν ἀκτίνα
ἀφθόνητος τιμᾶται· ἐπαινουμένη [20]
τοὺς ἐπιγίους χοροὺς τότε δὲν φεύγει.

Ο φιλόπατρις

←Πρόλογος **Ο φιλόπατρις** Εις Δόξαν→
Συγγραφέας: Ανδρέας
Κάλβος
Από τη συλλογή «Η Λύρα»

α'.

Ω φιλάτη πατρίς,
ω θαυμασία νήσος,
Ζάκυνθε· συ μου έδωκας
την πνοήν, και του Απόλλωνος
τα χρυσά δώρα!

β'.

Και συ τον ύμνον δέξου·
εχθαίρουσιν οι Αθάνατοι
την ψυχήν, και βροντάουσιν
επί τας κεφαλάς
των αχαρίστων.

γ'.

Ποτέ δεν σε ελησιμόνησα,
ποτέ· — Και η τύχη μ' έρριψε
μακρά απόσε· με είδε
το πέμπτον του αιώνος
εις ξένα έθνη.

δ'.

Αλλά ευτυχής, ή δύστηνος
όταν το φως επλούτη
τα βουνά, και τα κύματα,
σε εμπρός των οφθαλμών μου
πάντοτε είχον.

ε'.

Συ, όταν τα ουράνια
ρόδα με' το αμαυρότατον
πέπλον σκεπάζη η νύκτα,
συ είσαι των ονείρων μου
η χαρά μόνη.

ς'.

Τα βήματά μου εφώτισε
ποτέ εις την Αυσονίαν,

γη μακαρία, ο ήλιος·
κει καθαρός ο αέρας
πάντα γελάει.

ζ'.

Εκεί ο λαός ηυτύχησεν·
εκεί η Παρνάσαι κόραι
χορεύουν, και το λύσιον
φύλλον αυτών την λύραν
κει στεφανώνει.

η'.

Άγρια, μεγάλα τρέχουσι
τα νερά της θαλάσσης,
και ρίπτονται, και σχίζονται
βίαια επί τους βράχους
αλβιονείους.

θ'.

Αδειάζει επί τας όχθας
του κλεινού Ταμησοού,
και δύναμιν, και δόξαν,
και πλούτον αναρίθμητον
το αμαλθείον.

ι'.

Εκεί το αιόλιον φύσημα
μ' έφερεν· η ακτίνες
μ' έθρεψαν, μ' εθεράπευσαν
της υπεργλυκυτάτης
ελευθερίας.

ια'.

Και τους ναούς σου εθαύμασα
των Κελτών ιερά
πόλις· του λόγου ποία,
ποία εις εσέ του πνεύματος
λείπει αφροδίτη;

ιβ'.

Χαίρε Αυσονία, χαίρε
και συ Αλβιών, χαιρέτωσαν
τα ένδοξα Παρίσια·
ωραία και μόνη η Ζάκυνθος
με κυριεύει.

ιγ'.

Της Ζακύνθου τα δάση,
και τα βουνά σκιώδη,
ήκουον ποτέ σημαίνοντα
τα θεία της Αρτέμιδος
αργυρά τόξα.

ιδ'.

Και σήμερον τα δένδρα,
και τας πηγάς σεβάζονται
δροσεράς οι ποιμένες·
αυτού πλανώνται ακόμα
η Νηρηΐδες.

ιε'.

Το κύμα ιώνιον πρώτον
εφίλησε το σώμα·
πρώτοι οι ιώνιοι Ζέφυροι
εχάϊδευσαν το στήθος
της Κυθερείας.

ις'.

Κ' όταν το εσπέριον άστρον
ο ουρανός ανάπτη,
και πλέωσι γέμοντα έρωτος
και φωνών μουσικών
θαλάσσια ξύλα·

ιζ'.

Φιλεί το ίδιον κύμα,
οι αυτοί χαϊδεύουν Ζέφυροι
το σώμα και το στήθος
των λαμπρών Ζακυνθίων
άνθος παρθένων.

ιη'.

Μοσχοβολάει το κλίμα σου,
ω φιλάτη πατρίς μου,
και πλουτίζει το πέλαγος
από την μυρωδιάν
των χρυσών κήτρων.

ιθ'.

Σταφυλοφόρους ρίζας,
ελαφρά, καθαρά,

διαφανή τα σύννεφα
ο βασιλεύς σου εχάρισε
των Αθανάτων.

κ'.

Η λαμπάς η αιώνιος
σου βρέχει την ημέραν
τους καρπούς, και τα δάκρυα
γίνονται της νυκτός
εις εσέ κρίνοι.

κα'.

Δεν έμεινεν έαν έπεσε
ποτέ εις το πρόσωπόν σου
η χιών· δεν εμάρανε
ποτέ ο θερμός Κύων,
τα σμάραγδά σου.

κβ'.

Είσαι ευτυχής· και πλέον
σε λέγω ευτυχεστέραν,
ότι συ δεν εγνώρισας
ποτέ την σκληράν μάστιγα
εχθρών, τυράννων.

κγ'.

Ας μη μου δώση η μοίρα μου
εις ξένην γην τον τάφον·
είναι γλυκύς ο θάνατος
μόνον όταν κοιμώμεθα
εις την πατρίδα.

Εἰς Δόξαν

←Ο φιλόπατρις **Εἰς Δόξαν**

Συγγραφέας: Ανδρέας

Κάλβος

Από τη συλλογή «Ἡ Λύρα»

Εἰς Θάνατον→

α'.

Ἐσφαλεν ο την δόξαν
ονομάσας ματαίαν,
και τον άνδρα μαινόμενον
τον προ τοιαύτης καίοντα
θεάς την σμύρναν.

β'.

Δίδει αυτή τα πτερά·
και εις τον τραχύν, τον δύσκολον
της Αρετής τον δρόμον
του ανθρώπου τα γόνατα
ιδού πετάουν.

γ'.

Μικράν ψυχήν, κατάπτυστον,
κατάπτυστον καρδίαν
έτυχ' όστις ακούει
της δόξης την παράκλησιν
και δειλιάζει.

δ'.

Ποτέ, ποτέ με' δάκρυα
δεν έβρεξεεν εκείνος
των φίλων του το μνήμα,
ούτε το χώμα εφίλησε
των συγγενών του.

ε'.

Εἰς τον ηγριωμένον
βαθύν ωκεανόν,
όπου φυσάει με' βίαν
και οργίζεται το πνεύμα
της πικράς τύχης·

ς'.

Καθ' ημέραν κυττάζει
τους πολλούς των δυστήνων

πνιγομένων θνητῶν,
καὶ ποῖος ποτέ τον ἤκουσε
παραπονούντα;

ζ'.

Θερμότατον τον πόθον
εφύτευσας τῆς δόξης
εἰς τὴν καρδίαν των τέκνων σου,
ὦ Ἑλλάς, καὶ καλείσαι
μήτηρ ἡρώων.

η'.

Καθὼς ἀπὸ το σπήλαιον
εκβάς ο λέων πληγώνει,
σκοτώνει, διασκορπίζει
τολμηρῶν κυνηγῶν
πλήθος Ἀράβων·

θ'.

Καθὼς εἰς τον χειμῶνα
το νερόν υπερήφανον
του χειμάρρου κυλιέται,
καὶ τὰ χωράφια χάνονται
βοσκοί καὶ ζῶα.

ι'.

Ἢ καθὼς τὴν ἀυγὴν
εξαπλώνει ὁ Ἥλιος,
καὶ τ' ἄστρα τ' ἀναρίθμητα
ἀπὸ τον μέγαν Ὀλυμπον
πάντα εξαλείφει·

ια'.

Οὕτως τὰ μύρια τάγματα
έχυσεν ο Ἀράξης,
ἀλλὰ, ὦ Ἀσπίς Ἑλλάδος,
συ ἐπὶ τους Πέρσας ἀστραψε,
κ' ἔγινον κόνις.

ιβ'.

Περίφημοι ψυχαί
τριακοσίων λακῶνων,
ψυχαί αἵπου εδοξάσατε
τον Ἀσωπόν καὶ τ' ἄλσος
του Μαραθῶνος·

ιγ'.

Εύφραϊνε με' το ἀθάνατον
μέτρον τας Αἰχμαΐδας
χήρας ο θεῖος Ὀμηρος,
καὶ το πνεῦμα σας ἀναπτε
το ἴδιον μέλος.

ιδ'.

Του καρτεροῦ Αἰακίδου
την φήμην ἐξηλεύσατε,
(αείμνηστος, θαυμάσιος
ζήλος) καὶ τ' αἶμα ἐχύσατε
δια τὴν Ελλάδα.

ιε'.

Καιγῶ, καιγῶ το σίδηρον
γυρεύω· ποῖος μου δίδει
τας βροντάς του πολέμου;
ποῖος μ' ὀδηγεῖ τὴν σήμερον
εἰς τὸν ἀγῶνα;

ις'.

Φοβερόν, μυσαρὸν
θρέμμα σκληρᾶς Ἀσίας,
Ὠθωμανέ, τι μένεις;
τι νοεῖς; τι δὲν φεύγεις
τὸν θάνατόν σου;

ιζ'.

Ἐφθασ' ἡ ὥρα· φύγε,
ἀνέβα τὴν ἀγρίαν
αραβικὴν φοράδα·
νίκησον εἰς τὸ τρέξιμον
καὶ τοὺς ἀνέμους.

ιη'.

Ἐπὶ τὸν Ὑμηττόν
εβλάστησεν ἡ δάφνη,
φύλλον ἱερόν, στολίζει
τὰ ἠριπομένα λείψανα
τοῦ Παρθενώου.

ιθ'.

Νέοι, γυναῖκες, γέροντες,
Ἑλληνικά θηρία,

φιλοῦσιν, αποσπάουσι
τους κλάδους, στεφανώνουσι
τας κεφαλὰς των.

κ'.

Ανέβα την ἀράβιον,
Ὡθωμανέ, φοράδα·
την φυγὴν κατεγκρήμισον·
Ἑλληνικά θηρία
σε κατατρέχουν.

κα'.

Την λάμπιν των οργάνων
αρειμανίων ἴδε·
ἀκουσον την βοήν
των θάνατον πνεόντων
ἢ ἐλευθερίαν.

κβ'.

Νοεῖς; — Τρέξατε, δεύτε
οι των Ἑλλήνων παῖδες·
ἦλθ' ο καιρός της δόξης,
τους ευκλεεῖς προγόνους μας
ας μιμηθώμεν.

κγ'.

Εάν το ακονίση η δόξα,
το ξίφος κεραυνοί·
εάν η δόξα θερμώση
την ψυχὴν των Ἑλλήνων
ποίος την νικάει;

κδ'.

Τι τρέμεις; την φοράδα
κτύπα, κέντησον, φύγε
Ὡθωμανέ· θηρία
μάχην πνέοντα, δόξαν,
σε κατατρέχουν.

κε'.

Ὡ δόξα, δια τον πόθον σου
γίνονται και πατρίδος,
και τιμῆς, και γλυκείας
ἐλευθερίας και ὕμνων
ἀξια τα ἔθνη.

Εἰς Θάνατον

←Εἰς Δόξαν **Εἰς Θάνατον**

Εἰς τον Ἱερὸν Λόγον→

Συγγραφέας: Ἀνδρέας

Κάλβος

Ἀπὸ τῆ συλλογῆ «Ἡ Λύρα»

α΄.

Εἰς τούτον τον ναόν,
των πρώτων Χριστιανῶν
παλαιότατον κτίριον,
πῶς ἦλθον; πῶς εὐρίσκομαι
γονατισμένος;

β΄.

Ὅλην τὴν Οἰκουμένην
σκεπάζουν σκοτεινά,
ἤσυχα, παγωμένα,
τα μεγάλα πτερά
τῆς βαθείας νύκτας.

γ΄.

Εδὼ σίγα· κοιμῶνται
των αγίων τα λείψανα·
Σίγα ἐδῶ, μὴ ταράξης
τὴν ἱεράν ἀνάπαυσιν
των τεθνημένων.

δ΄.

Ἀκούω του λυσσώντος
ἀνέμου τὴν ὀρμὴν·
κτυπά με' βίαν· ἀνοίγονται
τοῦ ναοῦ τα παράθυρα
κατασχισμένα.

ε΄.

Ἀπὸ τον ουρανόν,
ὅπου τα μελανόπτερα
σύννεφα ἀρμενίζουν,
το ψυχρόν τῆς ἀργύριον
ρίπτει ἡ σελήνη.

ς΄.

Καὶ ἓνα κρύον φωτίζει
λευκόν, σιγαλόν μάρμαρον·

σβησθέν λιβανιστήριον,
κερία σβηστά και κόλυβα
έχει το μνήμα.

ζ΄.

Ω παντοδυναμώτατε!
τι είναι; τι παθαίνω;
ορθαί εις την κεφαλήν μου
στέκονται η τρίχες!... λείπει
η αναπνοή μου!

η΄.

Ιδού, η πλάκα σείεται...
ιδού από τα χαράγματα
του μνήματος εκβαίνει
λεπτή αναθυμίασις
κ' εμπρός μου μένει.

θ΄.

Επυκνώθη· λαμβάνει
μορφήν ανθρωπικήν.
Τι είσαι; ειπέ μου; πλάσμα,
φάντασμα του νοός μου
τεταραγμένου;

ι΄.

Ή ζωντανός είς' άνθρωπος,
και κατοικείς τους τάφους;
χαμογελάεις;... αν άφηκας
τον άδην... ή ο παράδεισος
ειπέ μου αν σ' έχη.

ια΄.

—Μη μ' ερωτάς· το ανέκφραστον
μυστήριον του θανάτου
μην ερευνάς· τα στήθη,
τα στήθη 'που σ' εβύζασαν
εμπρός σου βλέπεις.

ιβ΄.

Ω τέκνον μου, ω τέκνον μου,
αγαπητόν μου σπλάγγνον,
ανόμιος είναι η μοίρα μας,
και προσπαθείς ματαίως
'να με αγκαλιάσης.

ιγ'.

Παύσε τα δάκρυα. Ησύχασε
το πάθος της καρδιάς σου.
Αν η χαρά η ανέλπιστος,
ότι με είδες, βρέχη
τους οφθαλμούς σου

ιδ'.

Μειδίασον, χαίρου φίλε μου,
μάλλον· αλλ' αν η πίκρα,
ότι τον ήλιον άφηκα,
τώρα σε κυριεύη,
παρηγορήσου.

ιε'.

Τι κλαίεις; την κατάστασιν
αγνοείς της ψυχής μου·
και εις τούτο το μνήμα
το σώμα μου αναπαύεται
από τους κόπους.

ις'.

Ναι, κόπος ανυπόφερτος
είναι η ζωή· η ελπίδες,
οι φόβοι, και του κόσμου
η χαράί και το μέλι
σάς βασανίζουν.

ιζ'.

Εδώ ημείς οι νεκροί
παντοτινήν ειρήνην
απολαύσαμεν, άφοβοι,
άλυποι, δίχως όνειρα
έχομεν ύπνον.

ιη'.

Σεις οι δειλοί αχνύζετε
όταν τις ψιθυρίση
τ' όνομα του θανάτου
αλλ' άφευκτος ο θάνατος,
άφευκτος είναι.

ιθ'.

Μία και μόνη είναι
η οδός, και εις τον τάφον

φέρνει· εἰς αὐτήν ἡ ἀνάγκη
αμάχητον με' χεῖρα
ωθεῖ τοὺς ζώντας.

κ'.

Τιέ μου πνέουσαν μ' εἶδες
ο ἥλιος κυκλοδίωκτος,
ὡς ἀράχνη, μ' ἐδίπλωνε
καὶ με' φῶς καὶ με' θάνατον
ακαταπαύστως.

κα'.

Το πνεύμα οπού μ' ἐμψύχωνε
τοῦ Θεοῦ ἦτον φύσημα,
καὶ εἰς τὸν Θεόν ἀνέβη·
γῆ το κορμί μου, κ' ἔπεσεν
ἐδῶ εἰς τὸν λάκκον.

κβ'.

Ἀλλὰ το φέγγος χάνεται
τῆς σελήνης· σε ἀφίνω·
πάλιν θέλω σε εἰδεῖν
ὅτε ἡ ζωὴ σοῦ λείψει,
καὶ τότε μόνον.

κγ'.

Με' τὴν ευχήν μου ὑπαγε·
ἄλλο δὲν λέγω· θέλω
εἰς τὴν συνείδησίν σου
τα λοιπά φανερώσειν
ὑστερον... χαίρει...

κδ'.

Τέκνον μου χαίρει... —Πρόσμενε,
τὸν υἱὸν λυπημένον
μὴ παραιτήσης. Ἐπεσε.
Καὶ μένουν οἱ ὀφθαλμοί μου
εἰς βαθύ σκότος.

κε'.

Ω φωνή, ὦ μητέρα,
ὦ τῶν πρώτων μου χρόνων
σταθερά παρηγόρησις·
ὄμματ' οπού μ' ἐβρέχατε
με' γλυκὰ δάκρυα!

κς'.

Και συ στόμα οπού εφίλησα
τόσαις φοραίς, με' τόσην
θερμοτάτην αγάπην,
πόση άπειρος άβυσσος
μας ξεχωρίζει!

κζ'.

Αι, και άπειρος ας είναι
κ' έτι φοβρωτέρα·
εκεί μέσα ατάρακτος
θέλω εγώ συντριφθείν
γυρεύοντάς σας.

κη'.

Τώρα, τώρα τα χείλη μου
δύνανται 'να φιλήσουν
του θανάτου τα γόνατα·
'να στέψω το κρανίον του
δύναμαι τώρα.

κθ'.

Πού είναι τα ρόδα; φέρετε
στεφάνους αμαράντους·
την λύραν δότε· υμνήσατε·
ο φοβερός εχθρός
έγινε φίλος.

λ'.

Κείνος οπού το μέτωπον
τρυφερών γυναικών
αγκάλιασε, πώς δύναται
εις ανδρικήν καρδίαν
'να ρίψη φόβον;

λα'.

Ποίος άνθρωπος εις κίνδυνον
είναι; τώρα οπού βλέπω
τον θάνατον με' θάρρος,
εγώ κρατώ την άγκυραν
της σωτηρίας.

λβ'.

Εγώ τώρα εξαπλώνω
ισχυράν δεξιάν

καὶ τὴν ἀτιμον σφίγγω
πλεξίδα τῶν τυράνων
δολιοφρόνων.

λγ΄.

Εγὼ τὰ σκήπτρα στάζοντα
αἵματος καὶ δακρύων
καταπατώ· καὶ καίω
τῆς δεισδαιμονίας
τὸ βαρὺ βᾶκτρον.

λδ΄.

Ἐπάνω εἰς τὸν βωμόν
τῆς ἀληθείας, τὰ σφάγια
τώρα ἐγὼ ρίπτω· μ' ἀφθονα
τὸν λίβανον σωρεύω,
μ' ἀφθονα χέρια.

λε΄.

Ὡς ἀπ' ἑνα βουνόν
ὁ αετός εἰς ἄλλο
πετάει, καίγῳ τὰ δύσκολα
κρημνά τῆς ἀρετῆς
οὔτῳ ἐπιβαίνω.

Εἰς τὸν Ἱερὸν Λόγον

←Εἰς Θάνατον **Εἰς τὸν Ἱερὸν Λόγον** Εἰς Μούσας→
Συγγραφέας: Ἀνδρέας
Κάλβος
Ἀπὸ τῆ συλλογῆ «Ἡ Λύρα»

α΄.

Ἄς μὴ βρέξῃ ποτέ
τὸ σύννεφον, καὶ ὁ ἄνεμος
σκληρὸς ἄς μὴ σκορπίσῃ
τὸ χῶμα τὸ μακάριον
'που σὰς σκεπάζει.

β΄.

Ἄς τὸ δροσίζη πάντοτε
μὲ τ' ἀργυρά τῆς δάκρυα
ἡ ροδόπεπλος κόρη·
καὶ αὐτοῦ ἄς ξεφυτρώνουν
αἰώνια τ' ἄνθη.

γ΄.

ὦ γνήσια τῆς Ἑλλάδος
τέκνα· ψυχαί 'που ἐπέσατε
εἰς τὸν ἀγῶνα ἀνδρείως,
τάγμα ἐκλεκτῶν Ἡρώων,
καύχημα νέον·

δ΄.

Σὰς ἀρπαξεν ἡ τύχη
τὴν νικητήριον δάφνην,
καὶ ἀπὸ μυρτιᾶν σὰς ἐπλεξε
καὶ πένθιμον κυπάρισσον
στέφανον ἄλλον.

ε΄.

Ἄλλ' ἂν τις ἀποθάνῃ
διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύρτος
εἶναι φύλλον ἀτίμητον,
καὶ καλὰ τὰ κλαδιά
τῆς κυπαρίσσου.

ς΄.

Ἀφ' οὗ εἰς τοῦ πρώτου ἀνθρώπου
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ πρόνοος

φύσις τὸν φόβον ἔχουσε,
καὶ τὰς χρυσὰς ἐλπίδας,
καὶ τὴν ἡμέραν·

ζ΄.

Ἐπὶ τὸ μέγα πρόσωπον
τῆς γῆς πολυβοτάνου,
ευθύς τὸ ουράνιον βλέμμα
βαθυσκαφή ἐφανερώσε
μνήματα μύρια.

η΄.

Πολλὰ μὲν σκοτεινὰ·
φέγγει ἐπ' ὀλίγα τ' ἄστρον
τὸ τῆς ἀθανασίας·
τὴν ἐκλογὴν ἐλεύθερον
δίδει τὸ θεῖον.

θ΄.

Ἐλληνες, τῆς πατρίδος
καὶ τῶν προγόνων ἄξιοι·
Ἐλληνες σεις, πῶς ἠθέλεν
ἀπὸ σὰς προκριθεῖν
ἀδοξὸς τάφος;

ι΄.

Ὁ Γέρων φθονερός,
καὶ τῶν ἔργων ἐχθρός,
καὶ πάσης μνήμης, ἔρχεται·
περιτρέχει τὴν θάλασσαν
καὶ τὴν γῆν ὅλην·

ια΄.

Ἀπὸ τὴν στάμναν χύνει
τὰ ρεύματα τῆς λήθης,
καὶ τὰ πάντα ἀφανίζει.
Χάνονται ἡ πόλεις, χάνονται
βασίλεια, κ' ἔθνη·

ιβ΄.

Ἀλλ' ὅτε πλησιάσῃ
τὴν γῆν οὐδὲ σὰς ἔχει,
θέλει ἀλλάξῃ τὸν δρόμον τοῦ
ὁ Χρόνος, τὸ θαυμάσιον
χῶμα σεβάζων.

ιγ'.

Αυτοῦ, ἀφ' οὗ τὴν ἀρχαίαν
πορφυρίδα, καὶ σκήπτρον,
δώσωμεν τῆς Ἑλλάδος,
θέλει φέρειν τὰ τέκνα τῆς
πάσα μητέρα.

ιδ'.

Καὶ δακρυχέουσα θέλει
τὴν ἱεράν φιλήσειν
κόνιν, καὶ εἰπεῖν· Τὸν ἔνδοξον
λόγον, τέκνα, μιμήσατε,
λόγον Ἡρώων.

Εἰς Μούσας

←Εἰς τὸν Ἱερὸν Λόγον **Εἰς Μούσας** Εἰς Χίον→
Συγγραφέας: Ἀνδρέας
Κάλβος
Ἀπὸ τῆς συλλογῆς «Ἡ Λύρα»

α'.

Τὰς χορδὰς ἅς ἀλλάξωμεν
ὃ χρυσὸν δῶρον, χάριμα
Λητογενέος μέγα·
τὰς χορδὰς ἅς ἀλλάξωμεν
ἰώνιος λύρα.

β'.

Ἄλλα σύρματα δότε
ζεφυρόποδες Χάριτες·
καὶ σεῖς ἐπὶ τὸ ξύλον
μελίφρονον, ὑακίνθινον
βάλετε στέμμα.

γ'.

Τὰς πτέρυγας ἀπλώνει
ὡς τ' ὄρνεον τοῦ Διός,
καὶ ὑψώνεται τὸ μέτρον
ἕως τὸν οὐράνιον κῆπον
τῶν Πιερίδων.

δ'.

Χαίρετε ὃ κόραι, χαίρετε

φωναὶ ὅπου τὰ δεῖπνα
τῶν Ὀλυμπίων πλουτίζετε
μὲ' χορῶν εὐφροσύνας
κ' εὐρυθμον μέλος.

ε΄.

Σεῖς τὰ αἰθέρια νεῦρα
τῆς φόρμιγγος κροτεῖτε,
καὶ τὰ θηρία, καὶ τ' ἄλση
χάνονται ἀπὸ τὸ πρόσωπον
τῆς γῆς πλατείας.

ς΄.

Ὅπου τρέμουσιν ἄπειρα
τὰ φῶτα τῆς νυκτός,
ἐκεῖ ὑψηλὰ πλατύνεται
ὁ γαλαξίας καὶ χύνει
δρόσου σταγόνας.

ζ΄.

Τὸ ποτὸν καθαρὸν
θεραπεύει τὰ φύλλα,
κ' ὅπου ἄφησε τὸ χόρτον
εὐρίσκει ρόδα ὁ ἥλιος
καὶ μυρωδίαν.

η΄.

Οὔτω ὑπὸ τοὺς δακτύλους σας
ἡ ἐλικώνιος λύρα,
τρέμει, καὶ τ' ἄνθη ἀμάραντα
τῆς ἀρετῆς γεμίζουσι
πᾶσαν καρδίαν.

θ΄.

Ὅχι πατέρες, τύραννοι·
ὄχι ἄνθρωποι καὶ τέκνα,
ἀλλὰ δειλὰ καὶ ἀναίσθητα
ποίμνια τὸν κύκλον ἤθελον
τρέξιν τοῦ βίου·

ι΄.

Χεῖρες κεραυνοφόροι,
μόνον νῶτα ὑποφέροντα
τὰς πληγὰς· ἂν τὸ δίκρανον
τοῦ Παρνασσοῦ λιγύφθογον

σπήλαιον ἐσίγα.

ια΄.

Διὰ παντὸς μοιράσατε
θεῖαι παρθένοι τὴν δίκην·
διὰ παντὸς χαρίσατε
τῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεις
ὑψηλονόους.

ιβ΄.

Ἄφριζον τὰ ποτήρια
τῆς ἀδικίας, δυνάσται
πολλοὶ καὶ διψασμένοι
ἰδοὺ τ' ἀδράχνουν· γέμουσι
μέθης καὶ φόνου.

ιγ΄.

Τώρα ναι τώρα ἀστράψατε
ὦ Μοῦσαι, τώρα ἀρπάξατε
τὴν περωτὴν βροντὴν,
κατὰ σκοπὸν βαρέσατε
μ' εὖστοχον χεῖρα.

ιδ΄.

Φυλάξατε τοὺς ὕμνους
διὰ τοὺς δικαίους· μόνον
εἰς αὐτοὺς τὴν εἰρήνην,
καὶ τοὺς χρυσοὺς στεφάνους
εἰς αὐτοὺς δότε.

ιε΄.

Ἦτον ποτὲ ἡ ἑννέα

Ὀλύμπια φωναὶ
ἐκεῖ ὅπου χορεύουσι
τῆς ἡμέρας ἡ κόραι
λαμπαδηφόροι.

ις΄.

Ἦκουον μόνον οἱ κύκλοι
τῶν οὐρανῶν, τὴν σύμφωνον
θεόπνευστον ᾠδὴν,
καὶ τὸν ἀέρα ἀκίνητον
εἶχε ἡ γαλήνη.

ιζ΄.

Ἄλλ' ὅτε τὸ μειδίαμα

τοῦ θεοῦ τῶν ἐρώτων,
τὸν Κιθαιρῶνα ἐσκέπασε
μὲ' θύμον καὶ μὲ' κλήματα
σταφυλοφόρα·

ιη΄.

Ἐκεῖ ὁ ρυθμὸς ἐπέραστος
καταβαίνων, τὸ βλέμμα
τῶν γηγενέων δρακόντων
ἐχάθη, ὡς τὰ χαράγματα
χάνεται ὁ ὕπνος.

ιθ΄.

Τοῦ θεσπεσίου γέροντος
ἱερὰ κεφαλή·
φωνὴ εὐτυχῆς ἔπου εὐφήμισας
τῆς κλεινῆς Ἀχαιᾶς
τ' ἄριστα τέκνα.

κ΄.

Ἐσὸν θαυμάσιε Ὀμηρε
ἐξένισας τὰς Μούσας·
καὶ τοῦ Διὸς ἠ κόραι
εἰς τὰ χεῖλη σου ἀπέθηκαν
τὸ πρῶτον μέλι.

κα΄.

Εἰς τιμὴν τῶν θεῶν
ἐφύτευσας τὴν δάφνην·
εἶδον πολλοὶ αἰῶνες
τὸ φυτὸν εὐθαλὲς
ὑπερακμάζον.

κβ΄.

Μέσα εἰς τὸ θεῖον στέλεχος
τί δὲν ἐθησαυρίσατε
τὰ σύμβλα αἰωνίως;
τί ὃ αἰώνια μέλισσαι
τὸ παραιτεῖτε;

κγ΄.

Ὅταν εἰς τὴν ἀθλίαν
Ἑλλάδα ἀπὸ τὰ ἔσχατα
τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης
τῶν ἀραβίων πετάλων

ἦλθεν ὁ κτύπος·

κδ´.

Ἐκεῖ πρὸς τὰ λουτρὰ
ὅπου τὰς τρίχας πλύνουσι
τῶν φοιβητίων ἢ ὼραι,
τότε δικαίως ἐφύγατε
ὦ Περίδες.

κε´.

Καὶ τώρα εἰς τέλος φέρετε
τὴν μακρὰν ξενιτείαν.
χρόνος χαρᾶς ἐπέστρεψε,
καὶ λάμπει τώρα ἐλεύθερον
τὸ Δέλφιον ὄρος.

κς´.

Ἦρει καθαρὸν τὸ ἀργύριον
τῆς Ἴπποκρήνης· κράζει,
ὄχι τὰς ξένας, κράζει
σήμερον ἢ Ἑλλάς
τὰς θυγατέρας.

κζ´.

Ἦλθετε, ὦ Μούσαι, ἀκούω,
καὶ χαίρουσα πετάει
πετὰ ἢ ψυχὴ μου, ἀκούω
τῶν λυρῶν τὰ προοίμια,
ἀκούω τοὺς ὕμνους.

Εἰς Χίον

←Εἰς Μούσας **Εἰς Χίον**

Συγγραφέας: Ανδρέας

Κάλβος

Από τη συλλογή «Η Λύρα»

Εἰς Πάργαν→

α´.

Ὡς ὅτε ἀπὸ τὸ στόμα
κρέμεται τῶν θνητῶν
αὐλὸς λελυπημένος
καὶ ἡ φωνή του μὲ' κόπον
τρέμουσα ἐκβαίνει.

β´.

Ὡς μέσα εἰς τὰ πολύδενδρα
δάση τὸ βράδυ εἰσπνέει
τὸ τεθλιμμένον φύσημα
Μεσημβρινὸν καὶ φαίνεται
θρηῆνος ἀνθρώπων.

γ´.

Εἰς τὸν ἡρημωμένον
αἰγιαλὸν τῆς νήσου
οὕτω φέρνουν τὰ κύματα
καὶ τὸ παράπονόν τους
ἡ Ὠκεανίδα.

δ´.

Τὰ γαλακτώδη μέλη
τῶν παρθένων τῆς Χίου
πλέον ἐσὺ δὲν ραντίζεις
ὄ λαμπρὸν τοῦ Αἰγαίου
ἱερὸν ρεῦμα.

ε´.

Ὅταν τὰ στήθη ἀφίλητα,
θρίαμβος τῶν Χαρίτων,
βράδυ καὶ αὐγὴν ἐδρόσιζες
ἐκαταφρόνεις τότε
τὰ ρόδα ἠῶα.

ς´.

Τώρα χηρεύεις, τώρα
τοὺς βαρβάρους θαλάμους

ὑπηρετοῦν, μαιίνονται
τὰ κάλλη τῶν παρθένων
θεοειδέων.

ζ´.

Ἐκεῖ ὅπου ἡ πανήγυρις
τῶν Μουσῶν τῆς Ἑλλάδος
ἄναπτε τὰ πυρά,
καὶ τῶν ποδῶν ἐσήμαινε
τ' ἄλυπον μέτρον·

η´.

Ὑβριστικά, ὑπερήφανα
τύμπανα ἀκούω· καὶ βλέπω
τὴν Ναβαθαίαν· εἰς αἶμα
βαμμένη ἐπὶ τοὺς πύργους
ἀεροκινεῖται.

θ´.

Θλίβει ὁ καπνὸς τὸ διάστημα
γαλάζιον τῶν ἀέρων·
οὕτως εἰς τὴν ὀμίχλην
τοῦ θανάτου, μειδίασμα
πνίγεται νέον.

ι´.

Πόσους ναοὺς ἔπουν ἐδέχοντο
τὰς πτερωτὰς τῆς πίστεως
προσευχὰς καὶ τὰ δῶρα·
πόσους βλαστοὺς σοφίας,
πόσας ἐλπίδας·

ια´.

Αἶ, πόσους πνέοντας ἔρωτα
θαλάμους, τώρα ἢ φλόγα
βαρβάρως κατατρώγει·
μισητὸν ὀλοκαύτωμα
ἐνὸς τυράννου.

ιβ´.

Στεναζούσης νυκτὸς
καὶ τοῦ βαθέος ἄδου
τρομεραὶ θυγατέρες,
ἐσᾶς φωνάζω, ἐσᾶς
τὰς Ἐριννύας.

ιγ´.

Τί ἀκαίρως τὰ βασίλεια
σκοτεινὰ κατοικεῖτε
τοῦ ὕπνου; ν´ ἀποσπάσετε
τὰ δεσμὰ τῶν ὀνείρων
τί ἀργοπορεῖτε;

ιδ´.

Τρέξατε· ἐδῶ τὸν θόρυβον
τῶν μεγάλων πτερύγων
φέρειτ´ ἐδῶ· κυττάξατε,
σκληρὰν σῶς δείχνω κ´ ἄνανδρον
καρδίαν τυράννου.

ιε´.

Τὰς λαμπάδας αὐτοῦ
τινάξατε, αὐτοῦ ρίψατε
βροχὴν πεπυρωμένην,
αὐτοῦ Ἑριννύες πετάξατε
χιλίας ἐχίδνας.

ις´.

Ὁ μιάρως, τὴν μάχαιραν...
ἀνατριχιάζω... τρέμουσι
τὰ δάκτυλά μου... μίαν
πρὸς μίαν ἐσύντριψα
τὰς χορδὰς ὄλας.

ιζ´.

Ὡ λαίμοι τῶν ἀθῶων
παιδιῶν μας, ὧ πλευρὰ
σεβάσμα τῶν μητέρων,
γερόντων κόμαι εἰς τ´ αἶμα
ἀθλίως βρεγμένα!

ιη´.

Ἐκδίκησιν ζητεῖτε;
ἡ φωνή σας ἠκούσθη.
Ποτὲ εἰς τὴν γῆν οἱ ἀθάνατοι
τοὺς ληστὰς δὲν ἀφίνουν
ἀτιμωρήτους.

ιθ´.

Ἄν φύγωσι τὸ δρέπανον
θανατηφόρον, φάρμακα

ἐπὶ τὰ χεῖλη εὐρίσκουσι
 τοῦ ὑμεναίου, καὶ δράκοντας
 εἰς τὰ ποτήρια.

κ´.

Οἱ φοίνικες ξηραίνονται
 τῆς Εἰλειθύιας· βαρύνεται
 ἐπάνω εἰς τὴν καρδιὰν τῶν
 τὸ σκότος τῆς νυκτὸς
 ὡς πλάκα τάφου.

κα´.

Ἦχι φῶς καὶ χαράν,
 ἀμὴ φλογώδεις ἄκανθας
 βρέχει δι' αὐτοὺς ὁ ἥλιος,
 καὶ ἡ γῆ σχισμένη δίδει
 αἷματος βρύσεις.

κβ´.

Ποῦ μ' ἔφερεν ὁ πόνος μου;...
 τί λέγω; τιμωρίαν
 ἀληθινὴν καὶ μόνην,
 φρικτὴν, οἱ μισροὶ
 ἔχουσιν ἄλλην.

κγ´.

Τὴν ἔνδειαν τῆς γλυκείας
 γαλήνης τῶν δικαίων. -
 Ἦς ἐρημώση ὁ πόλεμος
 τὴν Ἑλλάδα πρὶν εὕρη
 τῆς Χίου τὴν μοῖραν.

κδ´.

Ἦμως ἂν μιμηθῆ
 τὸ σκληρόν, τὴν ὀργὴν
 παμμίαιρον τῶν ἐχθρῶν της,
 ἅς γένη, ἅς γένη μίσσημα
 παντὸς τοῦ κόσμου.

κε´.

Τί εἶπον!.. διασκορπίσατε
 ἄνεμοι τοὺς δυσφήμους
 λόγους· ὃ τῶν ἀγγέλων
 πάτερ καὶ ἀνδρῶν, βοήθησον
 σὺ τὴν Ἑλλάδα!

Εἰς Πάργαν

←Εἰς Χίον **Εἰς Πάργαν**

Εἰς Αγαρινούς→

Συγγραφέας: Ανδρέας

Κάλβος

Από τη συλλογή «Ἡ Λύρα»

α´.

Σοβαρόν, ὑψηλόν
δόσε τόνον ὃ Λύρα·
λάβε ἀστραπὴν, καὶ ἦθος
λάβε νοός, ὑμνοῦμεν
ἔνδοξον ἔργον.

β´.

Διαπρεπῆ οἱ ἀθάνατοι
ἔδωσαν τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἀτίμητα δῶρα·
ἀγάπην, ἀρετήν,
εὖσπλαγχνον στήθος.

γ´.

Ἄλλὰ καὶ φρενῶν πτέρωμα·
ὅπως, ὅταν ἡ τύχη
εἰς τὰ κρημνὰ τοῦ βίου
τῆς ἀμάξης πλαγίαν
τὴν ὀρμὴν φέρι·

δ´.

Ἥμεῖς, ὡς τὰς κλαγγὰς
εἰς τὰ σύννεφα ἀφίνει
ὁ μέγας ἀετός
καὶ εἰς τὰ βαθέα λαγγάδια
ἀφρούς καὶ βράχους·

ε´.

Ὅμοίως ὑπερπετάξαντες,
μακρὰν ὀπίσω ἰδῶμεν
τὴν ὀργὴν τῶν τροχῶν
ἀπὸ τυφλᾶς ἠνίας
διασυρομένων.

ς´.

Ὡς ἀγλαὰ τοσαῦτα
δῶρα δοξολογοῦνται,

ἀλλὰ πολὺ ἀγλαότερον
ὁ νοῦς ὅπου ἀποφεύγει
τὴν δουλωσύνην.

ζ´.

Ἵποκυμαιομένους
δασέας ἐλαιῶνας
ἢ Πάργα ὑψηλοκάρηνος
βλέπει· καὶ αὐτὴν ὁ Ἄρης
ὑπερεφίλει.

η´.

Ἄλλα μόλις ἢ χάλαζα
ἔπαυε τοῦ πολέμου,
καὶ σὺ Δάματρα ἐχάριζες
τὸν δαψιλὴν χρυσόν,
πόθος Ζεφύρων.

θ´.

Ἔχεον πολυάριθμα
μελισσῶν ἔθνη οἱ σίμβλοι
τῆς Πάργας, βομβηδὸν
εἰς τὸν πολὺν ἐπέταον
καρπὸν λυαῖον.

ι´.

Καλός, γλυκὺς ὁ ἀέρας
ὅπου πρῶτον ἐπίναμεν,
καὶ ἢ θρέπτειρα γῆ
ἀπὸ τὸν ἴδρωτά μας
πεποτισμένη.

ια´.

Ὅμως διὰ ποῖον οἱ δοῦλοι
πίνουσι τὸν ἀέρα;
κεντάουσι τὸ ἄροτρον
καὶ πολὺν στάζουν κόπον
ὅμως διὰ ποῖον;

ιβ´.

Ψυχὴ ἀνδρική ἀπορρίπτει
φρόνημα χαμερπές·
ἀπὸ τὸ ἀμβροσίοδμον
στόμα τῶν αἰωνίων
ἢ γνώμη ρέει.

ιγ´.

Τῶν πολλῶν τὰ συμπόσια
ὁ στίχος ἐπιτρέχει·
βραχυχρόνιος ἦχῶ
τὴν σιγὴν δὲν ἐτάραξε
τῆς δουλωσύνης.

ιδ´.

Σεῖς μόνοι ὅπου ἐκλαδεύατε
τὴν Παργινὴν ἐλαίαν,
σεῖς ἀπότον ἀθάνατον
λόγον μόνον ἐτρέφητε,
ἐσεῖς ὧ ἀνδρεῖοι.

ιε´.

Τὰ συνήθη χωράφια
ἀφίνοντες ἐφύγατε
τὸν ζυγόν, προτιμῶντες
τὴν πικρὰν ξενιτεῖαν
καὶ τὴν πενίαν.

ις´.

Πλήν, τῆς ἐπιστροφῆς
ἐχάραξεν ἡ ἡμέρα.
Πάντοτε οἱ ἐπουράνιοι
μεγαλόθυμον γένος
ὑπερασπίζουσιν.

ιζ´.

Ἐκεῖ ὅπου ἐκαύσατε,
(ἐλληνικὴ φροντίδα!)
τῶν προγόνων τὰ λείψανα,
πάλιν ἡ πρόνοοι χεῖρες
ἐκεῖ σᾶς φέρνουν.

Εἰς Ἀγαρηνοὺς

<-Λύρα

α'.

Ἐνας Θεός και μόνος
αστράπτει από τον ὑψιστον
θρόνον × και των χειρών του
επισκοπεῖ τα αἰώνια
ἀπειρα ἔργα.

β'.

Κρέμονται υπό τους πόδας του
πάντα τα ἔθνη, ως κρέμεται
βροχή ἔτι εναέριος
εν ω κοιμώνται οι άνεμοι
της οικουμένης.

γ'.

Ἀλλ' η φωνή του ακούεται,
φωνή δικαιοσύνης,
και η ψυχαί των ανόμων
ως αίματος σταγόνες
πέφτουν 'ς τον ἄδην.

δ'.

Των οσίων τα πνεύματα
ως αργυρέα ομίχλη
τα υψηλά αναβαίνει,
και εις ποταμούς διαλύεται
φωτός και δόξης.

ε'.

Μόνον βλέπω τον Ἴλιον
μένοντα εις τον αέρα ×
τους τριγύρω χορεύοντας
ουρανοὺς κυβερνάει
με' δίκαιον νόμον.

στ'.

Φαίνεται εις τον ορίζοντα
ωσάν χαράς ιδέα,
και φωτίζει την γην
και των θνητών τα ἔργα
των πολυπόνων.

ζ'.

Ὅμως ἰδοὺ τα σκήπτρα
ἀφησεν, εβασίλευσεν ×
ὅτι ἀνάγκην το ἀνθρώπινον
στήθος ἔχει ἀναπαύσεως,
ἀνάγκην ὕπνου.

η'.

Ποῖος ποτέ του Θεοῦ,
ποῖος του Ἡλίου ὠμοίασεν;
διατί βωμούς, θυμίαμα
διατί ζητούν οι μύριοι
τύραννοι, κ' ὕμνους;

θ'.

Ἵψιστοι αυτοί! – λαμπρότεροι
αυτοί των ἄλλων! – μόνοι! –
λαμπροί, κ' ὕψιστοι οι δίκαιοι,
και μόνοι των ἀνθρώπων
οι ευεργέται.

ι'.

Κριταί ως θεοί! και πότε
την ἀρετὴν ἀθλίως,
πότε δεν ἐκατάτρεξαν;
πότε εὐσπλαγχνίαν ἐγνώρισαν,
δικαιοσύνην;

ια'.

Με' υπερηφάνους πόδας,
καταφρονητικούς,
δεν πατοῦν το χρυσοῦν
συντριφθέν τώρα ζύγωθρον
του ὀρθοῦ νόμου;

ιβ'.

Το ἀχόρταστον δρέπανον
αυτοί βαστούν × θερίζουν
πάντ' ὅσα ο ἰδρωτάς μας
ωρίμασεν ἀστάχια
δια τους υἱούς μας.

ιγ'.

Τρέξε ἐπάνω εἰς τα κύματα
της φοβεράς θαλάσσης,
κινδύνευσε, ἀναστέναξε,
πίε το πικρὸν ποτήριον

της Ξενιτειάς ×

ιδ'.

Δια την τροφήν ἴπου εσύναξας

με' κόπους ανεκφράστους,

εἰς τα παραθαλάσσια

ιδού χάσκει το λαίμαργον

στόμα τυράννων.

ιε'.

Τι τα ευωδή ἀγκαλιάζετε

προσκέφαλα του γάμου;

τι φιλείτε το μέτωπον

ιερόν των γονέων σας

με' τόσον πόθον;

ιστ'.

Ἡ σάλπιγγα, τα τύμπανα

σας προσκαλούν × ἀδίκους,

ασυνέτους πολέμους

φέρετε, κατασφάζατε

τα ἔθνη ἀθώα.

ιζ'.

Ὅχι μόνον τον ἰδρωτα,

ἀλλά και τ' αἶμα οἱ τύραννοι

ζητούσιν ἀπό σας ×

κι ἄφου ποτάμια ἐχύσατε,

μήπως τους φθάνει;

ιη'.

Την πνοήν σας ἀχόρταγοι

Ἐπιθυμοῦν × ἀλλοίμονον

αν ποτέ ἐπί τα σφάγια

των τυράννων ἀναστε-

νάξη η ψυχή σας.

ιθ'.

Ἀλλοίμονον, ἀλλοίμονον,

ὅταν ο θεός πέμψη

ακτίναν ἀληθείας

και με' αὐτήν το στήθος σας

ζωοποιήση.

κ'.

Ἐάν τις το νουθέτημα

θείον ἀκολουθήση,

στόμα μαχαίρας, βάσανα,
κλαύματα φυλακῆς
τότε ας προσμένη.
κα΄.
Και τοιούτοι, εμπρός σας
εγώ 'να γονατίσω! –
η γη ας σχισθῆ, εἰς το βάραθρον
η βροντή τ' ουρανοῦ
ας με τινάξῃ ×
κβ΄.
Προτού σας ατιμήσω,
ὦ γόνατά μου. – Ατάρακτον
έχω το βλέμμα, οπότεν
το καταβάσω εἰς πρόσωπον
ενός τυράννου.
κγ΄.
Εσεῖς ὡσάν ὁ Ἥλιος
λαμπροί! – ναι, φλόγας βέβαια
βλέπω διαδημάτων,
ἀλλά τας δυστυχίας μας
μόνον φωτίζουν.

Εἰς Ἐλευθερίαν

←Εἰς Ἀγαρινούς **Εἰς Ἐλευθερίαν** Ο Ωκεανός→
Συγγραφέας: Ἀνδρέας
Κάλβος
Ἀπό τῆ συλλογῆ «Ἡ Λύρα»

α΄.

Δυστυχησμένα πλάσματα
τῆς πλέον δυστυχησμένης
φύσεως, τελειώνομεν
ἓνα θρῆνον καὶ εἰς ἄλλον
πέφτομεν πάλιν.

β΄.

Ἡμεῖς κατεδικάσθημεν
ἄθλιοι, κοπιασμένοι,
πάντα ἵνα κατατρέχωμεν,
ἀλλὰ ποτὲ δὲν φθάνομεν
τὴν εὐτυχίαν.

γ΄.

Ἴσως (ἂν δὲν μὲ τρέφῃ
ματαία ἐλπίς) εὐρίσκεται
μετὰ τὸν θάνατόν μου
γλυκυτέρα ζωὴ
καὶ μὲ προσμένει.

δ΄.

Ὅμως, διατὶ ἐὰν ἔσπειρε
παντοῦ εἰς τὴν οἰκουμένην
τὴν χαρὰν μὲ τὴν θλίψιν
τοῦ ἐπουρανίου πατρὸς
τὸ δίκαιον χέρι·

ε΄.

Διατὶ κ' ἐδῶ ὅπου μ' ἔρριψεν
εἰς τὴν ἀέριον σφαῖραν,
μίαν ἵνα μὴν εὕρω τρέχουσαν
διὰ μέ, μόνην μίαν βρύσιν
παρηγορίας;

ς΄.

Βρύσιν! - Καὶ τὰ θαυμάσια
τῆς Ἀρετῆς ἀένναα

νερὰ δὲν βλέπω; Χύνονται
ποταμηδὸν τρυγύρω μου,
τὴν γῆν σκεπάζουν.

ζ´.

Ἵθνητοί, ποτισθῆτε.
Ἐὰν τὸ θεῖον πίετε
ρεῦμα, ὁ πόνος μὲ´ δάκρυα
τὴν τράπεζαν, τὸ στρῶμα σας
ἄς βρέξῃ τότε.

η´.

Ἄς ἔλθῃ τότε, ἄς ἔλθῃ
ἵνα σᾶς περικυκλώσῃ
μὲ´ σκοτεινά, βρονταῖα,
πεπυκνωμένα σύννεφα
ἢ δυστυχία.

θ´.

Μία δύναμις οὐράνιος
εἰς τὴν ψυχὴν σας δίδει
περὰ ἑλαφρά, καὶ ὑψώνεται
λαμπρὸν τὸ μέτωπόν σας
ὑπὲρ τὴν νύκτα.

ι´.

Ἄπὸ τὰ ὀλύμπια δώματα
δροσερὸν καταβαίνει
χαρᾶς, ἐλαίου φύσημα,
καὶ στεγνώνει τὰ δάκρυα·
τὸν ἴδρωτά σας.

ια´.

Ἐκεῖ ὅπου ἐπατήσατε
ἰδοὺ οἱ καρποὶ φυτρώνουν,
καὶ τ´ ἄνθη ἰδοὺ σκορπίζουσι
τὰ κύματα εὐτυχῆ
τῆς μυρωδίας.

ιβ´.

Τῆς Φιλίας ἢ Χάριτες,
καὶ τοῦ Ὑμεναίου, συμπλέκουσι
χορῶν πλουσίους στεφάνους·
βωμὸν ἔχουν τὸν θρόνον σας
καὶ τὸν δοξάζουν.

ιγ´.

Ἄν εἰς δικαίους ἔλθητε
πολέμους, ἢ ἓνα μνηῖμα,
μνηῖμα τίμιον εὐρίσκετε,
ἢ τῶν θριάμβων τ´ ἕσματα,
καὶ τὰ κλωνάρια.

ιδ´.

Τὰ πολύχρυσα πέπλα,
καὶ τ´ ἄρώματα ὁ Πλοῦτος,
γλυκὴ ἢ Σοφία τὸ φίλημα
σᾶς χαρίζει ἐὰν ἦναι
μὲ σᾶς ἢ εἰρήνη.

ιε´.

Ἦ Ἄρετή! πολύτιμος
θεά, σὺ ἠγάπας πάλαι
τὸν Κιθαιρῶνα, σήμερον
τὴν γῆν μὴ παρατήσης,
τὴν πατρικὴν μου.

Ο Ωκεανός

←Εἰς Ἐλευθερίαν **Ο Ωκεανός**

Συγγραφέας: Ἀνδρέας

Κάλβος

Ἀπὸ τῆ συλλογῆ «Ἡ Λύρα»

α´.

Γῆ των θεῶν φροντίδα,
Ἑλλάς ηρώων μητέρα,
φίλη, γλυκεία πατρίδα μου
νύκτα δουλείας σ' εσκέπασε,
νύκτα αἰώνων. 5

β´.

Οὕτω εἰς τὸ χάος ἀμέτρητον
των ουρανίων ερήμων,
νυκτερινός ἐξάπλωσεν
ἔρεβος τα πλατέα
πένθημα ἐμβόλια. 10

γ´.

Καὶ εἰς τὴν σκοτιάν βαθείαν,

εις το απέραντον διάστημα,
τα φώτα σιγαλέα
κινώνται των αζέρων
λελυπημένα. 15
δ΄.

Εχάθηκαν η πόλεις,
εχάθηκαν τα δάση,
κ' η θάλασσα κοιμάται
και τα βουνά· και ο θόρυβος
παύει των ζώντων. 20

ε΄.
Εις τα φρικτά βασίλεια
ομοιάζει του θανάτου
η φύσις όλη· εκείθεν
ήχος ποτέ δεν έρχεται
ύμνων ή θρήνων. 25

ς΄.
Αλλά των μακαρίων
σταύλων ιδού τα ηώα
κάγκελλα η Ώραι ανοίγουσιν,
ιδού τα ακάμαντα άλογα
του Ηλίου εκβαίνουν. 30

ζ΄.
Χρυσά, φλογώδη, καίουσι
τους δρόμους του αέρος
τα αμιλλητήρια πέταλα·
τους ουρανούς φωτίζουνσι
λάμπουσαι η χαίται. 35

η΄.
Τώρα εξανοίγει τ' άνθη
εις τον δροσώδη κόλπον
της γης η αυγή· και φαίνονται
τόρα των φιλοπόνων
ανδρών τα έργα. 40

θ΄.
Τα μυρισμένα χείλη
της ημέρας φιλούσι
το αναπαυμένον μέτωπον
της οικουμένης· φεύγουσιν

όνειρα, σκότος, 45

ι΄.

Ἕπνος, σιγή· και πάλιν
τα χωράφια, την θάλασσαν,
τον αέρα γειμίζουσι
και τας πόλεις με' κρότον,
ποίμνια και λύραι. 50

ια΄.

Εἰς του σπηλαίου το στόμα
ιδού προβαίνει ο μέγας
λέων, τον φοβερόν
λαιμόν τετριχωμένον
βρέμων τινάζει. 55

ιβ΄.

Ο αετός αφίνει
τους κρημονούς υψηλούς·
κτυπάουσιν η πτέρυγες
τα νέφη, και τον όλυμπον
η κλαγγή σχίζει. 60

ιγ΄.

Ἐθλιψε την Ελλάδα
νύκτα πολλών αίωνων,
νύκτα μακράς δουλείας,
αισχύνη ανδρών, ή θέλημα
των αθανάτων. 65

ιδ΄.

Η χώρα τότε εφάινετο
ναός ηριπομένος,
όπου οι ψαλμοί σιγάουσι
και του κισσού τα ατρέμητα
φύλλα κοιμώνται. 70

ιε΄.

Ωσάν επί την άπειρον
θάλασσαν των ονείρων,
ολίγαι, απηλπισμέναι
ψυχαί νεκρών διαβαίνουσι
με' δίχως βίαν. 75

ις΄.

Ούτως από του Άθωνος

τα δένδρα, έως τους βράχους
της Κυθήρας, κυλίουσα
την άμαξαν βραδείαν,
ουρανοδρόμον· 80
ιζ΄.

Η τρίμορφος Εκάτη
εθεώρει τα πλοία,
εις του Αιγαίου τους κόλπους
λάμνοντα αδόξως, φεύγοντα
διασκορπισμένα. 85
ιη΄.

Συ τότε, ω λαμπροτάτη
κόρη Διός, του κόσμου
μόνη παρηγορία,
την γην μου συ ενθυμήθηκες
ω Ελευθερία. 90
ιθ΄.

Ήλθ' η θεά· κατέβη
εις τα παραθαλάσσια
κλειτά της Χίου· τας χείρας
άπλωσ' ορθή, και κλαίουσα
λέγει τοιάδε· 95
κ΄.

Ωκεανέ, πατέρα
των χορών αθανάτων,
άκουσον την φωνήν μου,
και της ψυχής μου τέλεσον
τον μέγαν πόθον. 100
κα΄.

Ένδοξον θρόνον είχαν
εις την Ελλάδα· τύραννοι
προ πολλού τον κρατούσι,
σήμερον συ βοήθησον,
δος μου τον θρόνον. 105
κβ΄.

Όταν τους ανοήτους
φεύγω θνητούς, με δέχονται
η πατρικαί σου αγκάλαι·
η ελπίς μου εις την αγάπην σου

στηρίζεται όλη. 110

κγ'.

Είπε· κ' ευθύς επάνω
εις τας ροάς εχύθη
του Ωκεανού, φωτίζουσα
τα νότα υγρά και θεία,
πρόφαντος λάμπις. 115

κδ'.

Αστράπτουσι τα κύματα
ως οι ουρανοί, και ανέφελος,
ξάστερος φέγγει ο ήλιος
και τα πολλά νησία
δείχνει του Αιγαίου. 120

κε'.

Πρόσεχε τώρα· ως άνεμος
σφοδρός μέσα εις τα δάση,
ο αλαλαγμός σηκώνεται·
άκουε των πλεόντων
το έια μάλα. 125

κς'.

Σχισμένη υπό μυρίας
πρώρας αφρίζει η θάλασσα,
τα πτερωμένα αδράχτια
ελεύθερα εξαπλώνονται
εις τον αέρα. 130

κζ'.

Επί την λίμνην ούτως
ανγερινά πετάουσι
τα πλήθη των μελίσσων
όταν γλυκύ του έαρος
φυσάη το πνεύμα. 135

κη'.

Επί την άμμον ούτω
περιπατούν οι λέοντες
ζητούντες τα κοπάδια,
την θέρμην των ονύχων
έαν αισθανθώσιν. 140

κθ'.

Ούτως εάν την δύναμιν

ακούσουν των πτερύγων
οι αετοί, το κτύπημα
των βροντών υπερήφανοι
καταφρονούσι. 145

λ'.

Πεφιλημένα θρέμματα
Ωκεανού, γενναία
και της Ελλάδος γήϊσια
τέκνα, και πρωτοστάται
Ελευθερίας. 150

λα'.

Χαίρετε σεις καυχήματα
των θαυμασίων (Σπετζίας,
Ύδρας, Ψαρών,) σκοπέλων,
όπου ποτέ δεν άραξε
φόβος κινδύνου. 155

λβ'.

Κατευδοίτε! — Ορμήσατε
τα συναγμένα πλοία
ω ανδρείοι· σκοπίσατε
τον στόλον, κατακαύσατε
στόλον βαρβάρων. 160

λγ'.

Τα δειλά των εχθρών σας
πλήθη καταφρονήσατε·
την κόμην πάντα ο θρίαμβος
στέφει των υπέρ πάτρης
κινδυνευόντων. 165

λδ'.

Ω επουράνιος χείρα!
σε βλέπω κυβερνούσαν
τα τρομερά πηδάλια,
και των ηρώων η πρόρραι
ιδού πετάουν. 170

λε'.

Ιδού κροτούν, συντρίβουσι
τους πύργους θαλασσίους
εχθρών απείρων· σκάφη,
ναύτας, ιστία, κατάρτια

η φλόγα τρώγει· 175

λζ'.

Και καταπίνει η θάλασσα

τα λείψανα· την νίκην

ύψωσ', ω λύρα· αν ήρωες

δοξάζονται, το θείον

φιλεί τους ύμνους· 180

λζ'.

Ωθωμανέ υπερήφανε

πού είσαι; νέον στόλον

φέρε, ω μωρέ, και σύνάξε·

νέαν δάφνην οι Έλληνες

θέλουν αρπάξειν· 185

Πηγές άρθρων και Συνεισφέροντες

Η Λύρα/Πρόλογος Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55153> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Dada, Geraki, Ntetos

Ο φιλόπατρις Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41516> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Geraki, Ntetos

Εις Δόξαν Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41514> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Geraki, Ntetos

Εις Θάνατον Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41520> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Geraki, Ntetos

Εις τον Ιερόν Λόγον Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41521> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Ntetos, 6 ανώνυμες επεξεργασίες

Εις Μούσας Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41512> Συνεισφέροντες: Ntetos

Εις Χίον Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41523> Συνεισφέροντες: Ntetos

Εις Πάργαν Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41517> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Ntetos

Εις Αγαρηνούς Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=38968> Συνεισφέροντες: AndreasJS, 6 ανώνυμες επεξεργασίες

Εις Ελευθερίαν Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=41525> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Ntetos

Ο Ωκεανός Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55490> Συνεισφέροντες: AndreasJS, Ntetos, 1 ανώνυμες επεξεργασίες

Άδεια

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)
